

DRIVKRAFT NORGE

Oljefritt 2020 – forbudet nærmer seg

Miljø og brann forebyggende konferansen
Tirsdag 4. juni 2019

Kjartan Berland
fagsjef

Energi i endring

Våre medlemmer omsetter 97 % av drivstoffet i Norge

A Member of
The Linde Group

PRIMAGAZ
we care

Forbud fyringsolje

«Forbud mot fyring med mineralolje til oppvarming og bygg»

- Stortinget har vedtatt forbudet (første gang tatt opp i 2012)
- Forskrift fastsatt av Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet 28. juni 2018
- Forbudet gjelder fra 1. januar 2020

Veileder til forskriften

- Miljødirektoratet har utarbeidet en egen veileder til forskriften om forbud fyringsolje
- Veilederen er rettet mot;
 - ✓ De som eier og er bruker av fyringsanlegg
 - ✓ Andre som er pålagt plikter i forskriften (nettselskaper og de som omsetter mineralolje)

Forbud mot annen fossil energibruk (1)

- Denne forskriften regulerer kun bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger
- Annen fossil energibruk er ikke omfattet av forskriften
- Det er imidlertid varslet at enkelte typer annen fossil energibruk også skal vurderes

Forbud mot annen fossil energibruk (2)

Regjeringen har varslet en vurdering av følgende:

- Reduksjon av bruk av mineralolje til oppvarming og bygningstørking ved bygge- og anleggsplasser
- Reduksjon av utslipp fra bruk av mineralolje i fjernvarme til oppvarming av bygninger
- Reduksjon av utslipp fra bruk av gass til oppvarming av bygninger

Hovedregel i forskriften om forbud

§ 2 Virkeområde

«Denne forskriften gjelder for bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger»

Unntak fra forskriften (1)

Bruk av mineralolje til oppvarming av følgende bygninger er unntatt fra forskriften:

- Fritidsboliger, fyrstasjoner og bygninger til seterdrift som ikke er tilkoblet strømnettet
- Bygninger hvor hovedformålet med forbrenningsanlegget er å levere energi til fremstilling eller bearbeidelse av materialer, stoffer eller produkter

Unntak fra forskriften

(2)

- Driftsbygninger i landbruket frem til 1. januar 2025
- Sykehusbygninger med døgnkontinuerlig pasientbehandling frem til 1. januar 2025

Unntatt fra bestemmelsene i forskriften er også bruk av mineralolje i fjernvarmeanlegg med nominell teknisk effekt fra og med 1 MW.

Forskriften gjelder (1)

- Bruk av mineralolje – dvs. alle typer fyringsolje og parafin av fossil opprinnelse
- Olje av biologisk opprinnelse (alle typer bioolje/biofyringsolje, biodiesel og bioparafin) faller utenfor virkeområdet
- Gass er heller ikke omfattet av forskriften

Forskriften gjelder

(2)

- Bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger
- Bruk av mineralolje til oppvarming av annet enn bygninger, som f.eks. oppvarming i tunneler, veianlegg, uteareal mv., er ikke omfattet av forskriften.
- Bruk av mineralolje til f.eks. tørking av bygninger under oppføring (sement, fasade mv.), er ikke oppvarming av bygning, og derfor ikke omfattet av forskriften.

Unntak for enkelte bygg

(1)

- Fritidsbolig som ikke er tilkoblet strømnettet
- Fyrstasjoner som ikke er tilkoblet strømnettet
- Bygninger til seterdrift som ikke er tilkoblet strømnettet

Unntak for enkelte bygg (2)

- Med «fritidsbolig» menes her typiske hytter og sommerhus bygget for fritidsformål.
- I utgangspunktet vil det fremgå av matrikkelen (landets offisielle bygningsregister) hvilke bygg som er fritidsboliger
- Det er lagt til grunn at også turisthytter som ikke er tilkoblet strømnettet, er omfattet av unntaket, selv om slike hytter ikke nødvendigvis er registrert som fritidsboliger i matrikkelen.

Unntak for bygningsoppvarming – produksjon (1)

- Bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger er tillatt dersom hovedformålet med forbrenningsanlegget er å levere produksjonsenergi til fremstilling eller bearbeidelse av materialer, stoffer eller produkter.
- Med «hovedformål» menes den primære årsaken til bruk av mineralolje

Unntak for bygningsoppvarming – produksjon (2)

- Unntaket tar sikte på tilfeller der oppvarming av bygningen er en tilleggseffekt ved forbrenningsanlegget, og hvor hovedformålet med forbrenningsanlegget er å levere energi til produksjon.
- Dette fordi bruk av mineralolje til produksjon (fremstilling eller bearbeiding) ikke er omfattet av forbudet, ettersom forskriften kun regulerer bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Definisjoner i forskriften (1)

Mineralolje:

- Lett og tung fyringsolje, fyringsparafin og andre brensler av mineralsk opprinnelse som er flytende ved standard trykk og temperatur

Oppvarming:

- Oppvarming av rom, ventilasjonsluft og tappevann

Definisjoner i forskriften (2)

Bygning:

- Konstruksjon med tak, vegger og tekniske installasjoner. Som bygning regnes også brakker og andre midlertidige bygninger.

Driftsbygning i landbruket:

- Bygning som er et nødvendig ledd i driften eller som er et driftsmiddel i forbindelse med landbruksdrift.

Definisjoner i forskriften

(3)

Fjernvarmeanlegg:

- Betegnelse på teknisk utrustning og tilhørende bygningstekniske konstruksjoner for produksjon, overføring og fordeling av varmtvann eller annen varmebærer til eksterne forbrukere, jf. Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 1-3 annet ledd

Nærmere om forbudet

(1)

Forskriften § 4

«Det er forbudt å bruke mineralolje til oppvarming av bygninger, med mindre Norges vassdrags- og energidirektorat har fattet vedtak i medhold av § 6. Dette gjelder også i fjernvarmeanlegg med under 1 MW installert termisk effekt, hvis anlegget leverer varme til oppvarming av bygninger».

Nærmere om forbudet

(2)

- Bestemmelsen forbyr bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.
- Bestemmelsen trer først i kraft 1. januar 2020.
- De øvrige bestemmelsene i forskriften trådet i kraft ved fastsettelse av forskriften (28. juni 2018).
- Forbudet gjelder all bruk av fossil mineralolje til oppvarming av bygninger, både til grunnlast (hovedoppvarming) og spisslast (tilleggsoppvarming).

Nærmere om forbudet

(3)

- NVE kan gi unntak av hensyn til forsyningssikkerhet
- Forbudet gjelder selv om fyringsanlegget står utenfor bygget
- Større fjernvarmeanlegg er unntatt
 - Grensen gjelder fjernvarmeanlegg som helhet, ikke hver enkelt fyringsenhet eller lokalitet i fjernvarmeanlegget

Nærmere om forbudet

(4)

- Unntak ved driftsforstyrrelser og ved utfall av annen varmekilde
 - Forbudet er ikke til hindre for at mineralolje brukes til oppvarming ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet inntil normal drift i kraftsystemet er gjenopprettet
- Mineralolje kan fortsatt benyttes som reserver til annen oppvarming
 - Unntaket er mest relevant for fyringsanlegg i større bygg med behov for høy grad av sikkerhet for tilstrekkelig oppvarming, som for eksempel sykehusbygg med døgnkontinuerlig drift

Ansvar – oppfølging

(1)

§ 8 Ansvar for eier og bruker av fyringsanlegg

«Eier og bruker av fyringsanlegg skal sørge for at bestemmelsene i denne forskriften overholdes».

Ansvar – oppfølging (2)

- Både eier og bruker av fyringsanlegget er ansvarlig for å overholde forbudet
- For å overholde forbudet, må de ansvarlige tilpasse fyringsanlegget, eller installere nytt utstyr, slik at de kan dekke oppvarmingsbehovet på andre måter enn med mineralolje.

Ansvar – oppfølging

(3)

- Der hvor oljekjel eller parafinkamin ikke fjernes, for eksempel fordi det konverteres til bruk av bioolje eller tilsvarende, eller beholdes til back-up, har brukeren av fyringsanlegget et særlig ansvar for at fyringsanlegget ikke blir brukt i strid med forbudet.

Tilsyn - kontroll

- Kommunen fører tilsyn med at forbudet overholdes
- Kommunen kan kreve dokumentasjon og opplysninger
- Opplysningsplikt for enhver som omsetter mineralolje til sluttbruker
 - Kommunen kan innhente kundelister fra oljeselskapene

Kommunens myndighet og plikt i oljefyrforbudet

- Kommunen
 - fører tilsyn med at forbudet overholdes⁹
 - kan innhente kundelister fra omsettere
 - kan gebyrfinansiere tilsynet (selvkost)
 - behandler søknader om «særlige grunner»
- Fylkesmannen er klageinstans for vedtak gjort av kommunen

Informasjon fra kommunen

- Informasjonspakke fra Miljødirektoratet og Fylkesmannen
- Kommunen er bedt om å følge opp med god informasjon
 - Egne nettsider og sosiale medier
 - Informasjonsbrev til innbyggere
 - Informasjonsbrev til eier av oljetanker og fyringsanlegg
 - Åpne informasjonsbrev